

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

NAMANGAN STATE UNIVERSITY

Namangan davlat universitetida o'rnatilgan avtonom fotoelektrik quyosh qurilmasi to'g'risida ma'lumot

Namangan davlat universiteti xududida jami **100 kWt** fotoelektrik quyosh stansiyasi yordamida qo'shimcha elektr energiya olinmoqda. Shundan, quvvati **4,2 kWt** fotoelektrik quyosh stansiyasidan olingan elektr energiya institutning tashqi chiroqlarni qisman yoritishda, Biotexnologiya fakulteti o'quv binosining tom qismiga o'rnatilgan **100 kWt** li quyosh fotoelektrik stansiyalaridan olingan elektr energiyasidan foydalani kelinmoqda. Bugungi kunda universitet bir kunlik elektr energiya iste'moli o'rtacha **6700 kWt** soat ni tashkil etib, shundan **1 soatda 279 kWt** soat elektr energiya iste'molini ta'minlash uchun quvvati 740 kWt li quyosh fotoelektr stansiyani o'rnatish talab etiladi (xududda o'rtacha **quyosh radyasiyasi 550 Wt/m²**).

Biotexnologiya fakulteti o'quv binosini elektr energiyasi iste'molchilarining o'rnatilgan quvvati yordamida elektr energiya bilan ta'minlashni loyihasi misolida ko'rib chiqamiz.

Biotexnologiya fakulteti o'quv binosini elektr energiyasi iste'molchilarining o'rnatilgan quvvati

No	Elektr iste'molchilarining nomlanishi	Soni	Quvvati, W	Sarflangan energiya, w·s
1	Kompyuter	36	100	3600
2	Noutbuk	43	200	8600
3	Printer	22	300	6600
4	Televizor	5	100	500
5	Yoritgich . Led panel 60x60	400	40	16000
6	Ariston	8	1500	12000
7	Dvigatelъ	4	1000	4000
8	Kondisioner	15	1800	27000
9	Proyektor	5	150	750
10	Tyefalъ	10	2200	22000
11	Laboratoriya jihozlari	15	250	3750
	JAMI			104 800

Biotexnologiya fakultet o'quv binosi real o'rtacha elektr energiyasi sarfi:

- Soatiga: 55 kWt/s;
- Bir kunda: $55 \times 8 = 440$ kWt/s;
- Bir oyda: $440 \times 26 = 11\ 440$ kWt/s;
- Bir yilda: $11\ 440 \cdot 10 = 114\ 400$ kWt/s.

Biotexnologiya fakultetiga fotoelektrik stansiya o'rnatilgan tomini texnik xarakteristikalarini.

- **Tuzilmasi:** Poydevor - temir beton, devor - temir beton panel, tom - temir beton plita, metallo cherepisa.
- Bino soni - 1 dona;
- Qavatlar soni - 4 qavatli;
- Asosiy xonalar soni - 116 ta;
- Bino joylashgan maydon - 1319 m²;
- Qavat balandligi - 3,0 m;
- Tom maydoni - 1319 m²;
- Umumiyl foydalanish maydoni - 5276 m²;
- Bino hajmi – 49 035 m³.

Binoga fotoelektrik panellar joylashtirish loyihasi ishlab chiqilgan.

Jami **187 ta** 5,35 **Vtli** fotoelektrik panellar joylashtirgan. Fotelektrik panellar egallagan umumiyl maydon 1122 m² ga teng bo'ladi.

Bir soatda **100 kVt/s** elektr energiya ishlab chiqaradi.

1-variant. (On-grid)

Fotoelektrik stansiya akkumulyatorsiz ishlaganda:

Fotoelektrik paneldan olinadigan **1 Vt** elektr energiyasi 5700 so'm (**0,5** dollar) turadi.

Jami fotoelektrik panellar ishlab chiqaradigan elektr energiya:

$$187 \times 5.35 = 100\ 045 \text{ Vt}$$

100 kvtli fotoelektrik stansiya uchun umumiyl summa – 1 100 000 000 so'm

Bir kunda **800 kVt/s**, bir yilda **255 200 kVt/s**.

Bir yillik ishlab chiqarilgan elektr energiya:

$$255\ 200 \text{ kVt/s} \cdot 800 \text{ sum} = 204\ 160\ 000 \text{ so'm}$$

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

NAMANGAN STATE UNIVERSITY

Fotoelektrik stansiyadan elektr energiyani elektr tarmoqqa uzatish uchun “kontroller” va “invektor” sotib olingan.

Bir dona 5.35 **kVt** li kontroller qiymati 6.42 **mln. soʻm**, **100 kVtli** fotoelektrik stansiya uchun **19 ta** kontroller , jami **15 · 6 mln. = 121.9 mln. soʻm** sarflanadi.

Bir dona **5.35 kVtli** invertorni narxi **12.8 mln. soʻm**, jami **15 ta x 12 = 243.2 mln. soʻm**.

Jami fotoelektrik stansiya uchun talab etiladigan mablagʻ:

550 mln + 122 mln + 243.2 mln = 915 mln. soʻm ni tashkil etadi, sarflangan mablagʼni qoplash muddati **915/203.333 = 4,5** yilni tashkil etadi.

2-variant (Off-grid).

Fotoelektrik stansiya akkumulyator bilan ishlaganda:

100 kVt li fotoelektrik stansiya uchun umumiylar quvvat **200 kVtli** akkumulyatorlar zarur boʻladi. **1 dona** akkumulyator **1 mln. soʻm**, akkumulyatorlarga talab etilgan mablagʼ **200 mln. soʻm** ni tashkil etadi.

Fotoelektrik stansiya uchun jami xarajatlar **1 115 mln. soʻm** ni tashkil etadi.

Fotoelektrik stansiyadan qoplash muddati **1 115 mln / 203.333 = 5,4** yilni tashkil etadi.

Namangan davlat universiteti qoʼshimcha oʼrnataladigan loyihalanishi taklif etilayotgan Quyosh elektr stansiyasining rejasi.

Namangan davlat universitetining 2022 yilda **1680,0** ming **kVt·soat** elektr energiyasini isteʼmol qilingan boʼlib, On grid tizimida bu isteʼmolni qoplash uchun Quyosh radiatsiyasi oʼrtacha **550 Vt/m²** boʼlganda **814 kVt** elektr energiya talab etiladi.

No	Elektr energiyasiga boʼlgan ehtiyoj kVt soat	Oʼrnatalishi rejalahtirilayotgan Quyosh elektr	Maydoni, m ²	Summasi mln. soʻm

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

		stansiyasining quvvati kVt		
1	814	740	11 299	8673.0

O'rnatilishi rejalashtirilayotgan binolar

Nº	O'rnatilishi rejalashtirilayotgan binolar	Mavjud maydon, m²	Quyosh panellar soni (dona)	O'rnatiladigan quvvati kVt·soat
1	ARM binosi	640	160	60
2	Fizika-matematika binosi	764	191	72
3	Tabiiy fanlar binosi	764	191	72
4	M/T va B/T binosi	1 384	346	132
5	Jahon tillari binosi	1 260	315	130
6	San'atshunoslik binosi	764	191	72
7	Sirtqi bo'lim binosi	1 136	284	118
8	Ijtimoiy fanlar binosi	888	222	84
	Jami	7600	1900	740

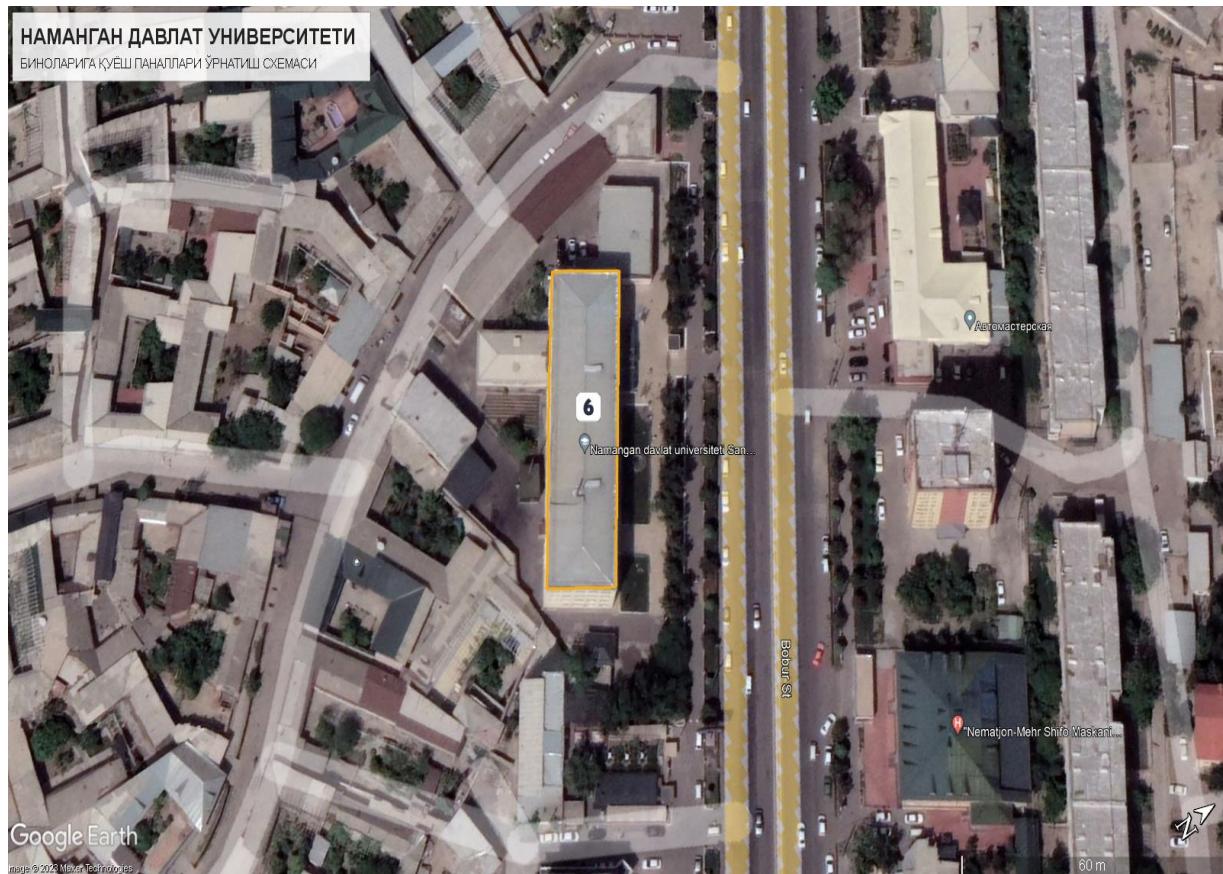

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

№	Binolar raqami/nomi	Tomning umumiy maydoni (m²)	Quyosh paneli o'rnatish uchun talab etiladigan maydon (m²)	O'rnatilgan panel quvvati (kVT)	O'rnatiladigan panel quvvati (kVT)
1.	ARM binosi	912	640	0	60
2.	Fizika-matematika binosi	1032	764	0	72
3.	Tabiiy fanlar binosi	1032	764	0	72
4.	M/T va B/T binosi	1900	1 384	0	132
5.	Jahon tillari binosi	1500	1 260	0	130
6.	San'atshunoslik binosi	916.3	764	0	72
7.	Sirtqi bo'lim binosi	2783.51	1 136	0	118
8.	Ijtimoiy fanlar binosi	1224	888	0	84
	Jami:	11299.51	7600	0	740

№	Binolar raqami/nomi	Tomning panel o'rnatish mumkin bo'lgan maydoni (m²)	Talab etiladigan maydon (m²)	O'rnatilgan panel quvvati (kVT)	O'rnatiladigan panel quvvati (kVT)
1	ARM binosi	912	640	-	60
2	Fizika-matematika binosi	1032	764	-	72
3	Tabiiy fanlar binosi	1032	764		72
4	M/T va B/T binosi	1900	1 384	-	132
5	Jahon tillari binosi	1500	1 260	-	130

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

No	Binolar raqami/nomi	Tomning panel o'rnatish mumkin bo'lgan maydoni (m ²)	Talab etiladigan maydon (m ²)	O'rnatilgan panel quvvati (kVT)	O'rnatiladigan panel quvvati (kVT)
6	San'atshunoslik binosi	916.3	764	-	72

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

No	Binolar raqami/nomi	Tomning panel o'rnatish mumkin bo'lgan maydoni (m ²)	Talab etiladigan maydon (m ²)	O'rnatilgan panel quvvati (kVT)	O'rnatiladigan panel quvvati (kVT)
7	Sirtqi bo'lim binosi	2783.51	1 136	-	118

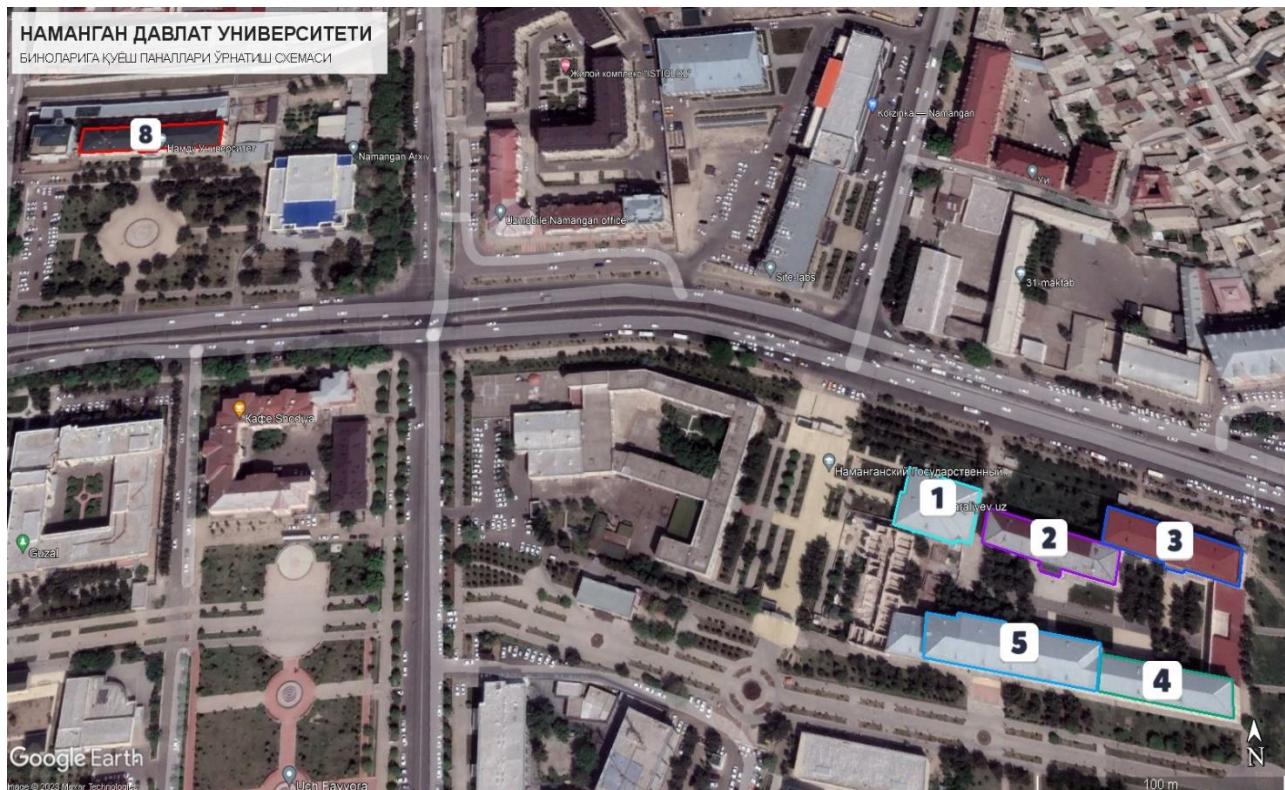
AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

No	Binolar raqami/nomi	Tomning panel o'rnatish mumkin bo'lgan maydoni (m2)	Talab etiladigan maydon (m2)	O'rnatilgan panel quvvati (kVT)	O'rnatiladigan panel quvvati (kVT)
8	Ijtimoiy fanlar binosi	1224	888	-	84

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

NAMANGAN STATE UNIVERSITY

No	Binolar raqami/nomi	Tomning panel o'rnatish mumkin bo'lgan maydoni (m ²)	Talab etiladigan maydon (m ²)	O'rnatilgan panel quvvati (kVT)	O'rnatiladigan panel quvvati (kVT)
1	ARM binosi	912	640	-	60
2	Fizika-matematika binosi	1032	764	-	72
3	Tabiiy fanlar binosi	1032	764		72
4	M/T va B/T binosi	1900	1 384	-	132
5	Jahon tillari binosi	1500	1 260	-	130
6	San'atshunoslik binosi	916.3	764	-	72
7	Sirtqi bo'lim binosi	2783.51	1 136	-	118
8	Ijtimoiy fanlar binosi	1224	888	-	84
	Jami:	11299.51	7600		740

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY

NAMANGAN STATE UNIVERSITY

Namangan davlat universitetida 2022 yil davomida Yashil energiya manbalaridan foydalanish, energiya tejamkorligi va ekoologik toza energiyaning ahamiyati olib borilgan faoliyatlar

Namangan davlat universiteti fizika fakulteti professor o'qituvchilari tomonidan 2022-yil 4-oktyabr sanasida aholi va keng jamoaatchilik o'rtasida elektr energiyasini tejash, undan oqilona foydalanish bo'yicha "Yashil energiya-kelajak energiyasi!" mavzusida ilmiy seminar tashkil qildi. Seminarda elektr energiyasini tejash maqsadida oddiy cho'g'lanma lampalarni energiya tejamkor lampalarga alamshtirish to'g'risida tushunchalar berildi. shuningdek seminar davomida bugungi kunda hukumatimiz tomonidan imtiyozli kredit va subsidiya asosida quyosh panellarini aholi uylariga o'rnatish va undan foydalanish bo'yicha ma'lumotlar berildi. Bundan tashqari Talaba-yoshlar o'z sohalari oid bo'lgan eng so'nggi yangiliklar, innovatsiyalar, ilmiy tadqiqot ishlari, ixtiolar haqida ma'lumot olishdi.

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY NAMANGAN STATE UNIVERSITY

Namangan davlat universiteti fizika fakultetida 2022-yil 12-aprel kuni "Qayta tiklanuvchi energiya manbalari ishlab chiqarishda kadrlar tayyorlash masalasi" nomli ilmiy seminar o'tkazildi.

https://t.me/Namdu_fiz_fak/2283

Fizika fakulteti dekani O.Ismanova tomonidan 2022- yil 23-aprel sanasida "Qayta tiklanuvchi energiya manbaalari va barqaror atrof-muhit fizikasi" mutahasisligi magistrlariga Quyosh elementlari va batareyalari texnologiyasi fanidan "Yuzadan akslanishni kamaytiruvchi qatlamlar olish texnologiyasi" mavzusida ochiq dars mashg'ulotlari tashkil etildi.

https://t.me/Namdu_fiz_fak/2295

2022-yil 22-oktyabr kuni Namangan davlat universiteti Fizika fakulteti o'qituvchisi Ulug'bek Turdaliyev «Innovatsion g'oyalar yetakchisi» ko'krak nishonining 2022 yilgi g'oliblaridan biriga aylandi. Turdaliyev Ulugbek Innovatsion laboratoriya komplektini yaratgan. Bu laboratoriya kompleksi quyosh batareyalaridan ham zaryad oladi. Doimiy elektr energiya talab etmaydi.

https://t.me/Namdu_fiz_fak/2667

Link: <https://t.me/namvilhok/68808>

Link: <http://yoshlarakademiyasi.uz/wp-content/uploads/2021/12/Turdaliyev-Ulug%CA%BBbek-Valijon-o%CA%BBg%CA%BBli-scaled.jpg>"

AFFORDABLE AND CLEAN ENERGY
NAMANGAN STATE UNIVERSITY

2022-yil oktyabr oyida Namangan davlat universitetining tom qismiga quyosh panellari o'rnatilib, quvvati 100 kWt bo'lgan quyosh fotoelektr stansiyasi ishga tushirildi.. Bu aholiga talabalar orqali qayta tiklanuchi manbalar foydalanish kelejak energiya ekanligi haqida madaniyatni shakllatirish imkonini beradi

<https://t.me/namdu309/13386>

<https://t.me/namdu309/14164>